22

- Title – अज्ञात
- Accession No – Title –
- Accession No –
- Folio No/ Pages –
- Lines-
- Size
- Substance Paper –
- Script Devanagari देवनागरी
- Language – संस्कृत
- Period –
- Beginning –
- End –
- Colophon-
- Illustrations -
- Source -
- Subject -
- Revisor -
- Author -
- Remarks- अपूर्ण

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

अं॰ रं॰ २

ॐ श्रीगोपालाय नमः अतिललितविलासैर्विश्वचेतोनिवासैः स्मरकृतविकासैः शो
भमानैर्यमाशो रतिनयनविरामैः संमतैश्चापि रामैः प्रसभविजितवामैः श्यामदंशोभिका
मे १ लोदीवंशावतंसो हतरिपुवनितानेत्रवारिप्रपूरातप्राडुर्भूतोऽत्र वाहिन्यमल्ल।
वरयशो लीलया ज्ञापितारिः तत्सूनुः ख्यातकीर्तिरहमदनृपतेः कामसिद्धांत
विद्वान्जीयाल्लीलाडखानः क्षितिपतिमकुटैः घृष्यपादारविंदः २ अस्यैव।
कौतुकनिमित्तमनंगरंगग्रंथं विलासजनवल्लभमाततोमि श्रीमान्महाकविविशेष
कलाविदग्धः कल्याणमल्ल इति भूपमुनिर्यशस्वी ३ मत्वानि दृष्ट्वान द्रशो मुनी।
नां तत्सारमादाय निबद्धयामि अनेन गनाकेलिकलानवरोगिराहः सदायं पुरुषैः
सभार्यो ४ निःसारे जगति प्रपंचसदृशे सारं कुरंगीदृशामेकं भोगमवेविपरात्सम
रमानंदेन तत्संविदुः तज्ज्ञानादि

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

2

1-12, 15-21, 23, 26, 28-29

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

ग्रं.३
२

3

तुर्गंधिरतिजलोयंभूष्मंसंदशा डुः साध्यासरततिम हवास्यलोपिलाहस्तिनी ॥
ग्रथनलिनीप्रभृतिमासरततिथयउच्यंते वेदाब्धीडुशारगुसख्यातिथयः ॥ प्रोक्ता
नलिन्यारतेभौकृतादितेदशातंसंख्यातिथिषुप्रीतामवेद्विविशि हतंभोधिगुणा।
समेषुतिथिषुप्रायोद्देवेंद्रोगविनी राकादशंचनंदेषीग्रहमिताखेनिद्रं हस्तिनीरा।

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

ढेस्तनौ चरणौ नलिनी द्रवत्वं संयाति चित्रदयिता प्रथमे च यामे शीर्षे स्तनौ तु नयवरणः
त्वलशंखिनी नोन्नतंको दिनार्द्धमपि हस्तिनवधूजनानां २ रजनीमुखेतु पद्मिनी न खानं
याति तिसर्गतः क्वचित् दिवसेपि हस्तियोगतो यसाविकमत्पंकुजनी यथास्वैः ३
इति श्रीमल्लाडनमल्लाविनोदाय महाकविकल्याणमलविरचिते नंगरंगे पद्मिन्या
दिजातिवर्णनं नाम प्रथमः स्थलः अथ पद्मिनी प्रभृतीनां साधारणी चंद्रकला निरूप्यते ॥
सीमंतात्पथरेकयोन्नगलेककल्लाकुचोरः स्थलेनाभिश्रोणिवरांगजानुविपयेगुष्ठ
के क्रमात्क्रमस्तविभागतोमनसिजस्तिष्ठेत्क्रमाद्योषितां वामांगेषु च दक्षिणेभिग
मनात्यासस्यपक्षहृये सीमंतेकरजेदृढीननयनगंडेपिसंभुवनंदनेनाधरखंडनंचना
खैः कर्तोनमकेठेलिखे श्रोणिचापघनं चकरेणाहठं स्तनौ पुनः संदया
तचपेटकेसुरशहेमानगलीलायतं २ अर्थोहस्तास्तिताडनंतशनके पाणसकंबुहिमा
नजानुंगुष्ठपादेगुल्फविषयेतैरात्मनोचातनं अथ चंद्रकलाप्रदीपनविद्रावणानि

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्री॰ गं॰
३

नाभेर्मितो नीलाम्बरो यवंशं कुरंगाक्षायता विंदति मोक्षोपरं अथ तत्ता मामेव पृथक्पाश
र्श्वकलो च्यते तत्र दैवाद्विन्यस्तचंद्रकला कंठे संश्लिष्य गाढं कङ्कणजेव रंगाड पत्रा
ति तं विशृष्टे याप्यं दत्वा विट यद्दृष्टदैः खंडपत्रदंतवासः अन्नानुवल्लत्ताठे वृषि
जनयन रोमहर्षं तिताने सीत्कारमाय वक्त्री प्रतिपदिनम्नीतीद्राव येत्त्राविलापः १
संचुम्ब्य दंतवसनं जघने कपोले या दक्षयेत्तनयुगे च नखानि दत्वा प्रायः शवुहमदनो
युगलान्ये तिष्ठा कामीनयेत्तद्दृवदर्पानालिनी सहर्षं २ गाढालिंगपूर्वकं कुचयु
गं समपीड्य दंतच्छदं दृष्ट्वा वा सरदैश्चौन फलकेयक्त्रन्नस्तं न्यां दशान् दोर्मूले सहसा।
सकच्छ्रीरत केऊर्वेस्मन त्थानि थे कामे सं प्रति वीक्ष्य चंद्रकलकुर्यान्निजापविनी ३
दृष्ट्वाधरं तदनुपीनकुचौ विमर्द्य प्रायेण चुंबुकयुगे परिचुंब्य गाढं केशोक्त्कर्षादि
णाकरेण विकृष्य मंदं कुर्यान्नवविदलनं किल पंचमीपु ४ अथ चित्रिणी चंद्रकला
अपरं परिचुंब्य केशं मध्यसं श्लिष्यतावेति नव के विलिखेन दुनमेव चित्रिणीतनुषा। ३

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

घ्राणंद्रवतांनयेन्नरः १ कंठेसंपरिरभ्यबाहुलतयानाभींलिखन्पाणिनासिक्तेद्रुमाचा।
स्मरदकुटंसपुलकंहृन्नसरोजद्वयं ऊरुंचन्द्रकलाघुमंटिकेकंटिकेक्रीजपितंबुमान
सम्यांस्मारवारिकेरवनीऊर्वेलिपिद्रप्रिया २ क्रोणींहस्तेनसम्यक्पृष्ठमदनागारेषु
कसांतप्याकामिन्यानिजवामपाणिकमलकांतः समाल्लोडयन् ग्रीवांपाणि
ह्नैलिंगंस्वशनकैस्तुंवनल्ललाटमंशंऊर्यादाम्नविहृष्टमन्मथजलैरानमेत्दशामो
त्तियो ३ गाढंसंपरिरभ्यगंडफलकौचुंबन्दशैर्बाधयन्कर्णौस्प्रौतोनवुंप्रदाने
रसिकः ऊर्वेन्निमेवहृष्णोः मद्रुश्यात्रिऊरान्विलासक्रपालैः सीत्कारयुक्तायि
यंह्रादशयांन्तरयातिविह्वलतनेऊर्यान्मुक्तीस्विद्विाम ४ अथशांलिनास्वद्रक
ला वाहुभ्यांपरिरभ्यगाढमयरंदंमैदेशान्निदंयदोर्मूलेस्वरपाणिजन्मानचयेय
कनकुरितंऊचहृयनटेन्नंतंरजीयास्वलेमकानंगजलांस्वकीयवशगींऊर्यान्नरः
शंखिनीं ५ वक्त्रः कपालगलकर्णपदेषुयत्कनप्रायेनरवानिपरिरम्भकृत्ना।

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

अं. रं.
४

लापालः गाढं विमृद्य मदनालस्यमाप्नुमामीसंद्रावयेन्नावरः किलसममीषु २ परि
माहृच्छपरिकुंदेपिवनाचानरतोवसंगाके नावेः पतोविदावयमस्तवशंशंभति।
यौनेयनताश्रेयां ३ विलघन्नस्वरैः शारीयरामयगृहंषवऊचैामनीकृतंवपरिचुंवाक।
पोलमंगातांस्तथयेदाम्नातिचौमनोज्ञवः अथहन्तिनी मदनमदनमश्चेमदेय।
न्ताभिमूले नवतिलतिजयाणिदेतवासोतियोयमन्दुनरकरजाग्रैः संलिषन्पार्श्व
दर्शकलितऊचश्रीनावल्लभः स्पान्तवस्यां १ नयनेपरिचुंव्यकलयोनिवरायातन
नः स्मरालये रचयनकाटकेलिमानयेत्तवशंशंहिपांगना २ नानालिंगनतिचुंवना
तिरचयनप्रायेणानीतोर्नवैः कचोरक्तनमंडलान्यकहणांसंदारयनकेलिषु का
मागारज्वलिकांचितकरः संत्यक्तरत्यंवुकांदर्पैप्लुणातिपौचनिः मन्दूनतऊपी
न्तरोहस्विनी ३ इतिश्रीमल्लाडनवलाविनोदायमहाकविकल्याणमल्लविर।
चितेनंगरंगेचंद्रकलानिरूपणंनामद्वितीयः स्थलः २ अथपद्मिन्यादिजाति ४

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

भेदेन सूक्ष्मभेदेन स्थूलभेदो निरूप्यते अथोर्ध्वरेखमदांगुष्ठस्य पुरुषा ज्ञेयाः सत्यथ।
स्त्रियो यान्नीनां परीणाहकैरमनवादित्यांगुलीकैः क्रमात जायन्ते नराः श।
शास्त्रहषभाश्च प्रवाः तथैवोन्नता मेया प्रवाहिणांश्च कथिता प्राक्तहीमिः सर्वे
तः १ हस्तिनी शशयोर्हृषास्वयासनयोगः करिणीतुरंगयोभवतो हयस्य दंडे योनि
तरं शोति रनेगमेगा रहस्मिणी वृषभं तथाश्विकातरंगो वाजिमितिहयं तेन वर्णी शा
शाके हिणी हृषभस्त्रे नतान्हितयत्नती चक्रे २ नराणी हययोर्योगः शतमसकर्ण कोवि।
डः हस्तिनी शशयोस्त्वासाप्यतेस्पादं तेस्पादन्तनी चक्रे ४ तत्र प्रशस्तेसमतेतमस्पाड
वेद्द्वयमध्यममेवं विद्यात नीचे यमेसत्त्वमध्याति नीचमृपंगानिंद्यकविभि पदिष्टं ५
क्रमयोनत्थियोङ्गवास्थियाल सुमध्योत्कवला: सवाल्यजततयंतिवलानसारतोवङ्गं
ङ्गवतिताजनुसुपाते प्रमाणाद्दीनलिंगेनु साकं हृनोप्शाम्यति अतोनतीचसंभोगोन
तृप्तिर्नाकंविवोधितः ७ वेगामयस्यनारीणामत्यतकोमलेस्वन प्रतिप्रमाणालिं।

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

शृं. र.
५

गम्यतेः स्त्रीसंभोगमेवेन समयप्रमाणालिंगनस्पर्शनेन सह तेन च प्राप्यत्नु-
लकंडूतिसंदयस्त्रस्कृतेङ्कः ॥ कामकेलिकलाभिमाध्ययनविविधैर्गुणैः
विदग्धकामकेलिलावण्यौकयोत्करीहृष्टा १० नारीविदग्धत्रमसे युजलार।
तावेत्नत्यं करोति वङ्गलावल्लवेदतेव वकलमेतिमकुलीकनवाकनवाशङ्का।
मितोकिमपिसोडुंतिप्रयाना ११ विरमध्यम प्रौढसंभवा वदनायोगाल्लविदग्ध
एितत्पते समयप्रतितिप्रभेदतो नवयेवेहरंतस्मीरते १२ चंद्रमध्यमसंद
ष्टोत्कीनभेदंदांस्त्रविडस्तयोः क्रियाचंत्रविधाःप्रोक्ताल्तघुमध्याविरोदया
ः १३ मन्नापिकालभेदेननवधानमरुत्हयेन समविरण्यविमुख्याद्धिकीर्ति
तैवमतिविधैः १४ पंचंडवतोवहश्यविदग्धैः कामाकुलेतस्तितोलनाववस्था
न्मदवेनाविपरीतमेततमयाभावःविलमध्यमेतु १५ अथाशावहृपानिहस्या
ते प्रायःकोमलकुलेलापम्नदष्टाःप्रातस्थितक्काशनाः सत्कारणाम्बवयः

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

सर्वेलम्बुलोमन्नल्पालो देहात्मत्वा विभ्रान्तकरयादक्षानजमनग्रीवोनवृष्ण्याङ्कतोय
न्याः स्वल्परतः स्वर्णाप्रियमदनसंदाः विनीताः शशाः १ अथ वृषभाः क्रूराः प्रोन्नतमे
लघोहृष्टपुष्टजाः स्वप्रोष्ठवेनस्थूलाः क्रमेतिभोदराश्वकठिनास्त्राणावितः पी
वरः प्रोतोनः स्थिरदीर्घलोचनभूताः हस्तादयः पालोलः स्थिरहेषभोनवोगल
मितकामोकृपाविभूति अथाश्वलक्षणानि दीर्घस्थूलशिरोरुहाश्वलह तिस्का
देहाः क्रोधनाश्वलक्षपादीर्घकेयरदस्त्रोग्रानतालो भितः पीनोरुस्थूलदी
र्घबाहुयुगलाविद्रोलवः स्थालमाः प्रोष्ठावक्रतलोत्रिजानुयुगलाश्वनीरसंभावि
णः १ वृषाः विडम्बैतरतापरातितवादीर्घांगुलिश्रेष्ठिताः स्थूलहीनतिलालसावक्र
भ्रूनोगत्यावहृष्यानितः श्रीवाराविरोधिमन्मथजलप्रायापात्रनथास्थाङ्गलाग्रा
दिरांगुलसमितवत्तरणालिंगमदाविभूति १ अथमृगीलक्षणानि बालाङ्के
वितउन्नतलाममशिरानवीनेत्रवाल्पनीपुले दोदरलोचनालाविवरव्यागावत

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्रे·रं क्षोदरी आरक्तायतपाणिपादयुगला पीनोन्नतका मालघोषायः कोमलचंचलांगी भज
६. कान्विनीसंरक्ताति: २ ईषद्धास्यः सकुमारिका पिकरवा तन्वीतनुस्तनलेपठाविभ्रमंवुज
नेत्रां गंधिमदनसंदेशल्पाश्रानासुश्रोणीसरलांगलीगजगतिस्वंचलाश्रतानागिणी
नेयातिस्त्रषड्गुलैः परिमितं गुह्यं वहंती स्त्रीणां अथवड्वालक्षणानि सौलिनि।
ग्रक्षमल्लितंविटपनीस्थूलस्तनांते: कंचैनीलांभोजदलेक्षणायतगलश्रोजाता।
ताकोमला पीनश्रोणिपयोधरा शुभयतिगंभीरनाभीह्रदाकिंचित्सुष्वधराचमा
मलश्रजालामोदरीकोपिनी २ शोणांभोरुहचारुपाणिचरणानिद्राश्रभोजा
प्रियाविलोणीटयतीकटिचलमनाः कोनेनुरागान्विता कामांभः पलल
गंधिश्रचिरान्भोगकालेद्रवेहि नेयावड्वा नवांगुलिमितं गुह्यं वहंती वुधैः
२ अथकरणीलक्षणानि पीनश्रोणिकपोलकर्णगलकाप्रस्फारलेवोष्ठि।
कायिगाल्लीरवज्रपर्वणावहाएष्वलनीलालका ह्रस्वस्थूलकांघ्रिवाङ्घ्र। ६

गलांगंभीरहृद्वलनाकामार्तीसततंसतीत्वादशनाडुष्टववीतन्वपा ३ः शीलाश
वलांतिकाएघुऊवाकहैकसाध्यारताववत्पतवक्रभोजनीवाविततांपायेष्वेयस्तस्य
विभ्रत्येममदोग्रनाथिमपिसाकेदर्पनीरेसदाऽस्तेयामानमितागलीकुसदनावासात्र।
येहस्तिनी ३ इतिविदिष्टभेदतांव्याभिचारोपिलक्ष्यते श्रेष्ठमध्यायमत्वेनसंकार्यो
विशेषतः ३ इतिश्रीमल्लाडनवल्लदेवेनोदायसप्तकविकल्याणकल्लविरचिते
नंगरंगेजातिविशेषपद्मिन्यादिभेदनिरूपणंनामतृतीयःस्थलः अथांगतानी
सामान्यधर्माणिनिरूप्यंते यावत्षोडशाब्दंवालाभुक्तादिनावालास्तनत्रिंशतेयाव
त्पानरुणीतिकाणाविशतपञ्चशतयावतमवेत् साप्रौढेत्यधीयतेकविवरैरहस्ता।
त हर्षंस्तनातिंयाकामकलापविधिपुरुषाज्यासदाकामिभिः १ वालानवीनरू
दिनातमिश्रेसंजायतेपनरुणीमहतिप्रकाशेप्रौढात्वप्रकाशतमसोसमेपीतिमोद
वृद्धानतनक्षवतजीवितहारिणीसा १ वालातांबूलमालायैस्तरुणीभूषणैः

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

ग्रं· २

स्तुयेन्नारंज्यते प्रौढा कन्द्रा स्वालापमोत्कैः ३ कृपामवरतिदीर्घातिमन्न कत्ताचकृस्माव
विरतिविमुक्ता कामिनी स्यात्लागी ह्युल्लनरशरीरागारवाणि चववीमतनयोगा।
सहकत्ताद्दष्टासमात ४ अथ प्रकृतिलक्षणानि श्रेष्ठ वला सप्रकृतिर्यकलायथ
मास्कता अथमावानननानारीतलक्षणान्यभिदध्महे १ सन्निग्ध दंतनवलोचनपद्य
गमामान्तोत्तना प्रियतसेसदष्टावरागा श्यामाथ पीनमडमांसलगुर्वंग प्रोक्ता
कफप्रकृतिरेववराघुरंध्री २ स्यान्नितलातगौरांगी शोणलोचनपाणिजा त्वग
ऊमप्रसन्ना तु पीनश्रोणिपयोधरा विमर्जितुर्मसलिलंविसर्गोयिमवुद्धिका स्वथ
कोमलवरांगी च ऊशला स्मरतमङ्ः ३ वातलान्वकटोशंगो हूस्वके पुनिप्रलापिनी
चेचलावऊभोज्या चक्रूलपाणिजलोचना ५ श्यामधूसरवर्णा च खरतेकठिनाभृशं
गोजिह्वाभवरसप्रीविमतिमदमालये ६ अथदेवसत्वादयउच्यंते॥ प्रसन्नवक्त्रा।
वुसौरभांगि संतोषयुक्ता शुचिकर्मदत्ता प्रियंवदा भरिपनाजना स्त्रानारीयमकौर्तिल

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

देवसत्वा १ ललितलीलारसिकातिशीला सुगंधिमाल्यादिरुचिः शुभांगी गीतविज्ञा सि
तीनिर्मलचारुवेशा गंधर्वसत्वा वनिता प्रदिष्टाः २ अपेतलज्जा मधुमांससक्ता कोपीन
ल नीचं प्रकोपे दैर्घ्यारोषातिनाशं तनु भीरावांक्का प्रोक्ता कृशी दैः खलपक्षसक्ता
३ अतिथ्यसंख्यादिषु बद्धभावा नराणि निर्मलसत्वगतिः नानाक्षेत्रैरतिना
चप्रयासे समवध्य सत्वा परिकीर्तितासा ४ इच्छाविहीना क्रमितमूर्तिभोजनाद्दणा
तिद्रापरितप्तमग्रा व्रीलविरधातिक्रमासविकारवक्त्रा मालिन्ययुक्तेतिपिशाचसत्वा
५ व्याकुलाश्रांतशीला सोर्क्कासवक्रज्नंभते निद्रासक्ता च सततं नागसत्वेति सा स्मृता
६ उद्वेगनिःफलं जर्ध्यानेत्रे संभ्रामयेन्मुहुः अतिवृथार्त्ता सततं कामसत्वेति सोच्य
ते ७ असंततचपलायासततोद्भ्रांतलोचना दंतकंगरंसक्ता च कपिसत्वेति तांवि
दुः ८ स्वभावरूपवाच्यानि विप्रयाणेव भाषते अपेतरागा स्नानादौ खरसत्वा
सतवातसामस्मृता ९ जातिसत्वादयो ये च नारीणामत्र भाषिताः प्रत्यन्ताप्रकृति।

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

अ॰ मं॰
८

त्रैयालेष्वसर्वेषु पंडितैः ९ अथ स्त्रीणां नाशहेतुरुच्यते पितृसद्मनि निवासः संग 16
तिः कुस्त्रीभिः प्रवसनं भर्तुः वार्द्धकं संध्या नीचवसतिरथवा पुंभिः दुष्टशी।
लैस्तव स्वयं तापि रतिनिजद्रव्ये स्थितो नाशहेतुः कार्य्यं पादति मानरोगविरहा दे
गादि पाकस्था नो मालिन्यासनयद्बलादिभयतः शोकाद्दारिद्र्यादपि मृत्युणां नवतादि
भिस्त्ववृद्धः काठिन्यतः शंकनादोषाणां बहुधा अयाति वनिता वैराग्यमस्त्रैः स
दा अथ चिरकालत्वाणि नाभिपश्यति भर्तारं तोनं संप्रयच्छति वियोगेनाव मा
मोति संयोगे चातिसीदति शय्यासमपगता शीतवृदनमाश्रितं वति तन्मिवैदे।
हिमानेनव विरक्तानामिवोक्तति ८ अथ प्रीतिरुच्यते नैसर्गिकी विषयजा स
मा चाभ्यासिकी तथा चानविशेति विद्वद्भिः दंपत्योः प्रीतिरुच्यते १ अभ्यासविष
यासा या दंपत्योः सहजा तु सा द्वाविनाङ्नजा च प्रीतिर्नैसर्गिकी मता २ माला
चंदनमोज्याद्यैर्विषयैर्विधिना च या प्रीतिर्विषयजा ज्ञेया कामसमयोऽनतस्मृता ३ ८

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

आलिंगदेवप्रजादिकेलिसंगीतिकर्मसु अभ्यासयोगाद्याश्च हि यान्ति साभ्यासिकी मता।
४ अथ भोजनादिव्यवस्था भोजनं हि गुणस्त्रीणां वृद्धिकृत्येव तरुणा। निश्चयः षा
ड्गुणः पुंभ्यः कामवेगस्तथाष्टधा ५ अथ योनिस्वरूपं योनिरभ्यंतरे कापि पद्म
किंजल्ककोमला कापिस्याद्घटिकाकीर्णा कापि हलिवयाकुला १ गोजिह्वा
भावरस्पर्शा काचिदभ्यंतरे भवेत् एवं चतुर्विधा तासां मध्ये श्रेष्ठा ज्ञेया विचक्षणैः २ योनि
मध्ये स्थिता नाडी या कामांकुशसमाह्वया लिंगमस्तोभिता सैव मदाम्बु विनियंतं
कामातपत्राह्वजतिसस्येद्रतिकीर्त्यते वंगारं आहुर्यतुनासिकाभं यदालितत
मन्मथः कर्तुमित्याह्वा पूर्णमदाशिरा वयेः ८ योनिरंध्रे नातिदूरात्पूर्णचन्द्रास्ति
नाडिका मनोजवारिसंपूर्णा ह्यांतान्निष्ठति सर्वदा तहिक्षुद्राङ्गजा नाडी प्रोच्यते
एवं स्मृतिभिः ९ अथालाप्राप्योच्यते रंगादिस्थान देहावि विरविरहवती मासमात्र
प्रसंजाभीलस्यानवज्वरयुतनन्कान्यकामानप्रमत्ता स्नाताप्रथमावमानेन।

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्री
९

वसंतसमये मेघकाले वसंतप्रायः संपन्नगामामृगशिशुनयना स्वल्पमाध्यावतेस्यात
कंदर्पोयुद्धे प्रथमेल्पभावस्थिरोणात्तस्मिं वांतकाले भंते शोकोद्रेदितोये हूतमध्यमभावाः ९
स्वक्रमोयं विपरीत उक्तः २ अथवनिताभिलाषस्थानि मारुद्रानपालिकान्यक्रूस्तन
युगं वक्षेणानक्ष्मादयेत दंतेनाधरं दशेच्चाविरमेन्मजानलज्जातवाणि प्रायस्तुवति
बालकेविजयश्रुः संभेजनं तंज्जंभते रोमांचाविफरपाश्चिपयोनिवक्रांजेलहस्तमत्यादराण
आलिंगनस्य माकीडा प्रियंप्रलपयति प्रपन्नतरं याचते प्रध्युक्तं नच भाषते स्मितश्चकोनस्त्री।
कंठपश्चाधारयेत आजेनैव विलंबते प्रकटे तेमालोचकं उपनंनारीणांस्मरतस्पहा
बुधजनैहयेतिमावैःसदा इति श्रीमल्लाडनवल्लेविनोदायखानेनगरेगेसामान्य
धर्मनिरूपणानामप्रथमः स्थेः अथवनितामंदेशजधर्माणपवंते विचित्र ॥
वेषाश्च विकसितकल्पा हासोल्लासिनो दंतनखौ दिंकामनोजसंग्राम विनोदगासया।
त्वमध्यदेशप्रभवाप्रबंधी १ उपभोगकलावरागिणी रसंभोगरसप्रकोपिनीक ९

18

रथ्यान्तहृष्टमानसा वनिता मालवदेशसंभवा २ अभिख्यातकविर्विरज्यते न खेदं तैःप
रिम्पलालसाः वङ्कुंकुमकाञ्जेमानसा वनिता भीरुसुबङ्गवासरता ३ परिरंभ
णलोलपारदलतद्यातेऽवमेनिमत्तवं सुकुमारतनुर्मनोरमा सुरतेनुमतिलाट
कामिनी ४ महीडराचाररतावहैतीरतानिकङ्केरपिनमेदत्ता त्रपाविहीना
तिमनोरमांगि स्यादंग्रकर्णारमवा पुरंध्री ५ नितांतकौतुकिगुतसमानलया
द्रवेतिवेऽध्वजद्यातनाङ्गिरं रतिप्रयोगेवरराष्ट्रयोषितः प्रकीर्तिताः कोशलराठ
संभवाः ६ ईषद्दासमनोरमा सुनितरां साहेपवार्गविभ्रमा तिलिङ्गाः प्रचलाः को
लासकुशला गाढानुरागान्विताः नार्यः याटलिपुत्रजा अपि महाराष्ट्रोद्भवाः सततं
नानावेषविनोदभावरसिकाः संकीर्तिता पोडिते ७ कुसुममृदुशरीरा दुर्वना
लिंगनाद्दौ वङ्गनरयुतमावा कुरवेष्टा विरक्ता विषमविशिखकुंडे सा कवे गाडुरं
भ्रौ भवति तरलनेत्राञ्चवंगजा योऽङ्गजा च ८ विपरितलताभिलाषिणी गतलज्जा ता

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्रृं. र.
१०

खेदानतोषिणी नितरामनुरागशालिनी मदनार्त्तीकथिते वसन्तकली ॥९॥ प्रियंवदाको
मलदेहवल्ली भृशं द्रवन्ती स्मरकेलिरंगे विलासदक्षा प्रचुरानुरागा सा स्यात्कामरूपप्रभवा
पुरंध्री १० निजदोषनिगोपनेरताः परदोषग्रहणोद्यतत्वराः वनितावचनात्समंभवा ह
ठदेहाः परिकीर्त्तिता बुधैः ११ उपभोगरता सलोचना लघुसंभोगविधिप्रतोषिणी प्र
भवेषयगाविचक्षणा कथिता साथ च गुर्जरी बुधैः १२ प्रचंडवेगातिकष्टसाध्याः सकोपव
तिस्खलितेचपाताः भवंतिदुष्टाकिलसिंधुजाता अवंतिवाल्मीकभवाश्च नार्यः तस्योप
भोगरसिकांगदत्ताप्रोत्फुल्लपद्मनयनाप्रियवक्ररागा कंदर्पदर्पपरिदीपनभावशी।
लानेपालबुधैर्भंडरतिवल्लनीरभृता १३ संभोगशीघ्राः कृपालाः सलज्जाः प्रियोपभो
गाप्रतिचंडवेगाः मध्योरमा पुष्पपुरेप्रसूताः प्रवंगनामद्दितिलंगजाश्च १४ मृद्वाः सदा
चोलघुभोगसाध्याः समानसत्वानभयत्रपाश्च समानरूपाउद्विदेशप्रजातासौवीरभेदे
मलयेचनार्यः १५ नवोदितविद्यासकलाविहीनाः संभोगसंमर्दकजाग्रे... स्वा।

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

भावत्सेऽङ्गहस्तमाः श्रवंतः कोंवोजयोहुध्रमवाः पुरंध्राः १९ दुर्गीयंतीक्ष्णतनुभोगा
तत्त्वाः संतुंवनाध्नेषणाभावहीनाः म्लेच्छांगनाः पर्वतजास्च नार्योगंधास्त्रकाश्मी
रभवाश्चनैषैव जात्यादिसात्म्यामितितत्त्ववेत्ताचयस्तु ज्ञात्वानरः सकलकामक
लाप्रवीणः संतोषयेच्चसततंसुरतप्रयोगैः प्राप्नोसमस्तमनुपातिसकामिनी।
नां १८ इतिश्रीमल्लाङ्गनवलविनोदायमहाकविकल्याणमल्लविरचिते।
नेगरंगेदेशजातिधर्मनिरूपणंनामपंचमः स्थलः ५ अथद्रावणादियोगानिह
पणे प्रागेवपुंसः सरतेनयावन्नारीद्रवेद्रोगफलंनतावत् अतोबुधैः कामक।
लाप्रवीणैःकार्यःप्रयत्नोवतिताद्रवस्री १ जात्यादिसात्म्यंदुर्गीयंसांकार्यादि
विशेषतः अंतरावातसीदृशश्चकलायीदोषशोषयः २ तस्माल्लोकहितार्थाद
पसेन्नाववितिद्वये नातीषपविधानेनद्रवयुक्तिरुदीर्यते सघुनासहितंद्योषोच
र्णीयस्त्वावरांगके तितिक्षयातेनमंगीस्त्रापुंसः प्राक्द्रुतोव्रजेत १ अहंषांकरवी

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्री.रं. जंबूजातीरसविमर्दितं वंगाभमयोनिलिप्तिमंनारीमंद्रावयेद्भ्रतं २ विंबाफलंमसिहंमा
११ क्षिकसमान्वितं लिंगगुह्यंलेपयेत्सांगेवद्धवतोनयेत ३ कर्शटकांरवैवशमवीजंति
मिःसमैः सर्वेषोद्यैलिंमालेगोक्तनरःमंद्रावयेस्त्रियाः ४ मध्याह्नागालपशेमयरसमर्दि
तव टंकणेनध्वजेलिंतोद्रावयेद्धलीनः ५ गोरीगुंजस्यविनिकाफलेचद्योषारज
सैन्दयुतंसमोपांपामधुंजयः परिलिप्यशेतेकुर्यानवेलस्रुतिमगनाना ६ मरिचक
नकबीजैः पिप्पलेलोद्रयुक्तैः विमलमधुविमिश्रैर्मानसोल्लिप्तलिंगः ७ स्मरसमरा
विलासेकरामाथ्याकनारीमपरानरतरांगांसविदध्यादवश्यं अश्वगंधेभवन् पतना
म्रदनोमसमरांपरितोषानभषेनविलासिना मरतोमवसिहदेनवेतदयंत्तमवि
यिर्निहृयान लज्जालमूलंगोनीरेवेज्रीदासेणवाष्ठनः पिष्ट्वासवपादेसंलिप्यविता
द्वीर्येनमंचवि २ अश्वकोसंभतेलेनवधीभूजसापिता लिंगंपादःपुंसाक्रेतोनज
हातिरेतेनरा ३ सितायाःकाकजंघायाःमूलंस्वानाजकेसरे देडापन्नंमंडलेपाद्दी ११

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

र्य्यं स्तभ्नाति कामिनः ४ संपाकं स्वांभवीजं च कर्षं तत्समभागकं मधुनालेपचान्ने नासा
वीर्यं न मेचति ५ सितकोकिलनामस्य बीजं पुष्यो धृतं कटौ वद्धं लोहितसूत्रेण वीर्यस्त
म्भं करोति ले ६ सप्तपर्णस्य बीजं वा रविवारे समुद्धृतं वद्धं धृतं नराणां वीर्यं तन्त्रानिस्सतवि
रं ७ श्वेतेक्षुपुंखमूलं वा पुष्यार्के प्राप्यायः कटौ कन्याकर्तितसूत्रेण बध्नाति स भजेत्स्त्रि
८ बीजं सितपिकाक्तसमावरस्वीरेण पाहितं करंजबीजमध्यस्थं क्षेपमेवं च धृतं ९।
अथ वाजीकरणं शर्करामासमादि सर्वमेवाप्रयोजकं अतः शरीरपुष्ट्यर्थं वाजीकर
णमुच्यते १ चूर्णं विदार्य्याः स्वरसैः भावितं भानुशोषितं मध्वाज्यमिश्रं लीढ्वा भजेत्का
मनीशतम् २ स्वरसैर्भावितं धात्रीचूर्णमाज्यसितान्वितं लेढ्रा णविलिह्यन्नात्रौ वृद्धोपित
रुणायते ३ नवयौवनगर्वस्त्व बलानागबलाभवं तांश्चिचूर्णं पुष्ट्यायापीतं क्षीरेणो
ष्णिकं ४ सितामात्थिन गोक्षीरे माषान्संभावि शोषयेत् भावपादैः घृततैलेषु चूर्णस्य वटकं
शुभं ५ कृत्वा यथेन संस्थाप्य प्रदोषे भक्षयेत्सदा वृद्धोप्यबलो मृत्वावनितानां शतं व्रजेत् ६ ॥

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्रे· रं
१९

मध्यंस्नूहीक्षीरकर्षंवावीडातथास्वलिपितं पिबेत्तद्दुग्धगोक्षीरंयःसनारीयातंभजत ७ वी
र्यंसिंतपिकाखेस्यतद्दुल्लोधष्टिकोद्भवाः हयोकर्षेविहस्त्वाचैामधुनांपृष्ठतांव्रजेत ८ शत
पुष्पांरसंमर्पितत्स्यातद्द्याधायसः दत्वासंमार्पितंदोद्धमिमाभ्यायाष्टिकेपरं ९ मृतायवांविष
लायषींचूर्णंमधुतघृतनितं दिनांतेलेदयोन्विसंसनारीमरतेजयेत १० अथलिंगस्थूलीक
रणं लघुसूक्ष्मेणालिंगेणानैवतुष्यंतियोषितः अतस्तात्प्रीतयेवक्ष्यस्थूलीकरणमुत्तमं १
वलानागवलाऊर्ध्वेव

25

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

भं यते त्वीणा पानाद्ध्रुवं ५९ बीजपूरस्य मूलं वा क्षीरसिद्धं घृतान्वितं अभ्रं गृह्य पिबेद्यास्या
गर्भं यते त्वसंगना ६१ पिष्ट्वा मेकवर्णाया: सवत्सायाश्च गोपयः आदाय क्षीमातत्स
श्चापिवेन्नातावरांगना ६२ नावादेत दिने किं चित्पथ्याशी जीर्णे व्रजेत् स्वतः क्षीरो
दनं भवेद्द्धिणीस्यान्नसंशयः ६३ अथ गर्भस्तंभनम् कुलालपाणि संलग्नः पंकः
क्षौद्रसमन्वितः अजाक्षीरेण संपीतो गर्भस्तंभं करोत्यलं ६४ यष्टी शावरी धात्री
णां चूर्णं पीतं पयोन्वितं सम्माद्यश्चालितं गर्भं स्त्रीणां स्वस्थो भवेद्ध्रुवं ६५ कंदलोत्
लयस्यक्षीरा जायस्युसंयुतं सप्ताहं पीतमेतेन वा समस्थंयोगनापिवेत ६६ गर्भस्त्रा
वं तथा हंति शूलं योपां त्रिदोषजं अन्यासु विविधा क्षोणान्नापायेन्नात्र संशयः ६
अथ स्नावमस्त्र विधिः मातुलिंगस्य मूलं तंदुलांभसा घृतान्वितं पीतानष्टे तस्राविना
शंशीघ्रमेव न संशयः ६८ गृहधूमं समादाय पिवेत्सशर्करा युतांभसा यास्नष्टे तस्रा
विनवशीघ्रमेव वरांगना ६९ रविवारे गृहीतस्य पंजामूलस्य वंधनात् नीलसूत्रै:

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

वं. चि. केवलं हि जायते प्रसवस्नन्त ७० मंत्रः ॐ मन्मथ मन्मथ वाहि हि तिवालसोदरी मंत्रस्वाहा
इति मंत्रेणाभिमंत्रितं पानीयं जलं तु पैः स्त्रीमनाम्नाविषपीत्वा मंत्रराज प्रसादतः ७१ अपत्यं वा
पत्यक्षीतिपादेन गृहे त्रैदायते दानि पलमात्रं तत्र निष्पाः मासमाईंच भवेद्वध्या यावदा
१५ युर्न संशयः लवतोयेन संपकार्पासमूलमश्रितं फलंवम ऋतुस्नानसमाने त्रिदिनं पीत्वा वंध्या
भिजायते ७३ कदंबस्य फलं चार्द्धमासिका यावदिनत्रयं पीतं समोदकेनैव वंध्यात्वम
तिपद्यते ७४ रक्तोमूलहवीजा

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

27

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्रीं
१९

क्रमात् ॥ अथनीलीहरणं ॥ तिलहिंजीरसिद्धार्थान्पिष्ट्वादीर्घगाले पंचेनयः समाज्जये
नीलीवंद्रवहदनं भवेत् ॥ ५८ ॥ गैरकं शोणितायष्टीच मेहनादानिशाद्वयं पिष्ट्वारंभाभस्म
लेपात्समाहात्मीलिकाजयेत् ॥ ५९ ॥ अथऊचमत्कारः वाजिगंधावलीऊष्टकम्

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

मारिलवंगकं नवनीतं तुल्यमिश्रं लेपात्कुर्याद्ध्वजं वाजिस्थूलम् ४२ कोलमज्जाहयारिश्व म
जेवस्यवयातथा पत्रेषाम्रदेनान्नीणंकृच्चाः संयाति पीनतां ४३ श्रीपर्णीरससंसिद्धं
तिलतैलेविलेपयेत् यत्तेनाबाधिसकृत्याचीनतां याति कुचौ स्त्रियः ४४ दाडिमीकल्कसं
सिद्धकटुतैलविमर्दनात् स्तनौ वा कुचौ पीनौ निर्लंज्यान्मृगीदृशा ४५ तैलं तिलोद्भ
वं गव्यपयस्याकेयः समम् वल्लाख्यामलजाबीषंलन्नातश्रुतिशूहृदय ४६ यो
धाकतकसहितेनपचेत्स्फुहाग्निताम्रपात्रीः तल्लेपेन्न कुचाः स्थाणाणीन्द्रयाति विषाल।
तौ ४७ वृत्तांतइलतो ये ते तैलमेतमध्ये वेचारि पीनौ तेभो कुचौ तत्समानपतनेताकरावम ४८
स्तनेनारोद्रावणादियोगानामथष्ठः स्थलः ८ अथ वशीकरणादिकं निरूप्यते सारमद्भु
तमस्लेपावशीकरणं तोहस्त्र कामिनीनां प्रीतिजनकं किंचिदत्र विधीयते १ तथादौ तिल
कविधिः मज्जालमधुकेशवनलिनीसलमे वच पततपुष्पानवीर्यायः कुर्यात्तिलकं तो
युनात २ तल्लाक्षादैतयपाताम्मेवनत्रयं वा ल्याय तेन सखिना प्रीता याणायमलतः ३ मीता

१. व

30

श्रं. ३.
१

केमूलमाजेष्ठावचासन्तसजाष्टकम् स्त्रीयोनिसोपितेनैनदेकोक्तन्पलतास्कको ५
श्रमंतिलकंसाथतेयः सलोकेत्रयंवशानयेत् नयतिसवशांशाज्ञः सुचिरंमोहयेद्भवि ६
नगरं पिप्पलीमूलंमेषशृंगीकणाजटा यतन्समंसयंघागंमलेनौनेकताम्रथी ७ म
धुनातिलकंकुर्यात्नयःलोणिमतेवासरे नगनसर्वेवणीकुर्यात्सपुमान्वाजसंशयः ८
गोरोचनांचसंभाव्यसपुष्पफलयेणयाः कुर्यात्तिलकंभालेसापतिमोहनंपरं ९ अथां
जनविधिः महाष्टमीदिनेयत्नसमशानेनमस्तके पातितेकज्जलेविप्रमोहयेत्ततोजग
न्नात्रमं रोचनाकेसरंकन्याशिलावैसविलावैने यानमेहाचयत्तेनसर्वमेवविमोहयेत
१० तालीपाकश्चनगैलिन्वालोमन्दवर्तिका सिद्धार्थतैलनिहितपकज्जलेनरमस्तके ११
यानपेदंजनानेतसर्वदाभवनत्रयं इत्युगोचरमायांतःसर्वाभवतिदासवत् १२ पिा
नार्कजन्तकफलरोचनानांतथांजनेन शुष्कार्कयोगेविहितंदपत्नीमोहनंपरं १३
अथचूर्णविधिः काकजंघासितापर्वोश्वेरोकृष्णमस्तके मूलेनगजंचेयावर्णयक्षे १४

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

31

विमोहयेत् १२ ताम्बूलं तककदलं पुंसो मलं मालाश्च वस्त्रं च यत्नावलेहिं पुंसां स्त्रियमपि
पतिमोहनं १३ ग्रमकं दंशिताबाको मलौ तिग्यं समं पाके अभीष्टाधिरसिन्तिभं वर्तुणिं र
समोहनं १४ पुष्पभक्षणविधिः श्रेष्ठादि सर्वेतिः काश्यपं वजरी छोदांकेचे एरविना
स्वजीर्णीणशाणं वपुष्पलेद्विये त १५ महांकमातदेकां तेस्माहं धारयेत्स्त्रियोः पश्चात्तिं
काश्यपं तित्थिम वंदोकत्वा विशेषयेत १७ पुष्पलेपनविधिः यः स्त्रेः समासयर।
तां तेसत्वपाणिना वामपादं स्त्रियोलिंपेत्सातस्यवशगाभवेत् १९ याद्येतपाषके
तस्यालिंपेवामां स्त्रियास्पर्शात यावदायुर्भवेद्दासः सतस्या मात्रसशयः २० कयोनि।
विष्ठासिंदूरसम्युक्तैः सममागकैः लिप्त्वा लिंगं भवेद्यास्तां वशगास्याद्वराङ्गना २१ व
नसारं समलं केसदं चमधुनासह विष्टालिप्तध्वजो यां तु भजेत्सा वशगा भवेत् २२ गो
चनाकनकं शोषः वीजं कर्पूरवंदत्तं यामिर्दिलिंगो यां भजते सा वशा भवेत् २३ अथम
पः चवं कंकुमेवाधिः कालीमंकत्रमंजलं देवदारुच मधियामधुनासह मिश्रयेत २४

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्री. रं. विंशाभागैस्तैर्विख्यातो ह्ययः परमशोभनः एवमुक्तो विधिर्वत्सर्वकार्याणि साधय।
१८ ते २५ पलाशजेरसस्ताद्दींकंदनंयुवतीवच्चा स्त्रीलिंगैर्भिः समेर्दयात्सर्वांविश्वविमोहयत
२६ अथाकामेश्वरमंत्रः॥ श्रीकामेश्वरायकामशरणवादिततोमकौ आतयानयस्व
नैववशानान्क्लीं चयतःसर्वं २७ अथांकामेश्वरीमंत्रः कदंबकुसुमैः सह वलाशाकुस
मैर्वाप्रिमंत्रश्रीयुतमंत्रक २८ तस्माद्दशांशहोमेन सर्वसिद्धिप्रदः स्मृतः॥ अनेनजो
मनुष्यादिदत्तं परमोहनं २९ अथैषंमोहनमंत्रः ओंनमो मंडेमोहयाप्यवशानानस्वाम
कोम स्वाहापदानन्तरंयुक्तो ह्यामंत्रमंत्रकृतमः ३० पलाशकुसुमैर्वेदतलदीजसाद।
पांशाश होमेनविधिनाफुंसांसर्वसिद्धिप्रदःप्रकृति ३१ इतिमंत्राणिजप्तातिसप्रयाकुश
मायच दत्त्वातिवशांगसर्वैः कामिनीनात्रसंशयः ३२ अथापरिगणिवशीकरणं का
मेश्वरेपदेपूर्वमोकारायणमोहयः स्वाहानंक्रमतोमंत्रंवागवल्लीदलैर्लिखेत ३३
पुष्पेनमधुयुक्तेनरविवारेभिमंत्रयेत् पातयादीयमानेनतांश्रिमणिवशंतानयेत ३४ १८

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

अथ चित्रिणी वशीकरणं ॐकारसहितं ये प्रोक्ता विहंगमपदद्वयं कामदेवाय तत
मैव स्वाहेत्ययं मनो भवः ३५ पिष्ट्वा जातीफलं रंभा मूलं तोयेन भावयेत् संयोष्य
भानोः किरणैः नीलवल्ली दले लिखेत् ३६ अभिमंत्र्य तेन मंत्रेण रविवारे प्रदापयेत्
एतद् ...नसा येन चित्रिणी वश्यगा भवेत् ३७ अथ पद्मिनी वशीकरणं ॐ ...
मनस्थो मिलित्वा स्वाहांतं च पदद्वयं अयं महासिद्ध मंत्रः कीर्तितः पूर्वसूरिभिः ३८
मंत्रेणानेन संयुक्तं मूलं ... श्रीफले वैवसं दद्यात् पद्मिनी वशतां व्र
जेत् ३९ अथ हस्तिनी वशीकरणं ॐकारो ... कामदेवाय ...
स्वाहेति कथितो मंत्रः श्रेष्ठो मनीषिभिः ४० अथांगरागादिकं ब्रुवे ... तान्
रागाणां सम्मुल्लसद्विलासिनां कामिनां प्रीतिजननं अंगरागादिकं ब्रुवे ४१ चं
दनोशीर पथ्या लोध्रा ... समपत्रयोः वल्कलस्य प्रलेपोयं अंगदौर्गंध्यनाशनः
४२ पथ्या ... दल लोध्र ... दाडिमी समपत्रयोः वल्कलस्य प्रलेपोयं अंगदौर्गंध्यनाशनः ४३

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

ग्रं. २. चिंचाफलं पंकजस्य बीजैरथो हरीतकी बिल्वमूलेन कृत्वादि दौर्गंध्यहरणं त्विदम् ४५ ।
१९ नागपुष्पागुरुशीरकोलमध्येसपीलतरोपुष्पं तथा जहृदलेसमम् एतद्देहे निदाघयु
लिसं चर्माबुनाशनम् ४६ पिचुमर्दफलं भोजलाथ दाडिमवल्कलः निदाघकाले
लिसांगो च [illegible] वारिवृष्टं जयेत् ४७ [illegible] शीतलोयैरंगावि [illegible] लगात तद्रत्नाचचर्मा
वुमेदाचैनेवविदति ४८ अथ स्नानीयवांधिः बिल्वपत्रं मरुवकमशोककुसुमानि
च । कुमारपुष्पाणि केतकाः [illegible] तैले निधापयेत् ५० आतपेष्ठकपुष्पाणि [illegible]
निकामयेन्नरः महापरिमलं तैलं स्नानं तयाप्यविलासिनां ५१ एलाबुरनत्वक्[illegible]
सीकर्पूरपत्रकैः स्नात्वा [illegible] मूर्द्धजातोयविंदति ५२ धात्रीफलानि [illegible] नोशीरय ।
ष्या [illegible] विलेपतैः स्नात्वा [illegible] घर्मोरम्यमनकं ५३ अथ [illegible] मान्यसगांधिः
वेदतैलाय [illegible] शिग्रुपथ्यांबुनीयदेः स्नामयेत्लेपदकोयं [illegible] कामिवस्तभः ५४ कुं
कुमेलो यकर्पूरं [illegible] पंजलमंबुदः उशीरैश्च समैरेभिर्लेपः स्यान्मरा [illegible] : ५५ १९

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

पत्रांबुर्दमोशीरैःकृष्णागुरुसमुद्भवः लेपःकृतोयमंगेषुसौरभ्यंपरमंदिशेत् ५६।
अथसर्वांतःसुगंधः कस्तूरीनागकुसुमशैलेयंचंदनंचनं श्रीवासःकनकस्चंद्रो।
जातीस्थौणेयमृत्तिकं ५७ समस्तमपिष्टैःरेतैस्तनागवल्लीदलोद्भवैः रसैर्लेपःसुगंधो
यमक्षोयोग्योमहीभृतां ५८ स्नानीयदस्यभागैकैयच्छामोगचतत्त्वयं व्यापिस्थौणे
यकेंद्राणांप्रत्येकंभागयुग्मकं ५९ पिलान्नजस्यपंस्त्रनंवभागतावस्यतः परिभृत्क
सुगंधोयंकस्तूरीदलसंभितिकः ६० नावपत्रामायांमोदमांसिमांसकराजकः समास्त
णीभसोत्कप्रत्येकंभागयुग्मकम् ६१ कर्पूरागुरुककस्तूरीजातीस्थौणेयकस्यच भा
गत्रिकंसान्यैप्रत्येकंसर्वैरभिविहोच्यते ६२ लेपसोरभ्यगर्भोयंसर्वलोकमनोरमः मेले
जायसवयोग्योमत्स्यानेवदुर्लभः ६३ अथहस्तवासविधिः त्वकपत्रैमलिस्वर्णादि
जातीभिःकारयेद्वदीम तांबूलयुक्तासामक्लावक्त्रंसुरभितांनयेत् केशरंकोलमज्जा
ववीणायंजाणिसम्यकं वटिकामधुनैतेषांकान्तावक्त्रसुवासयेत् ६४ सरांकिंजल्क

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्री॰ ऊषानांचूर्णलीढं हि संध्ययोः कर्षंशीतपिबेदनं ऊर्ध्वपोन्मामात्रं तोतुर्वं ९५ कौबीजबीज
२० ऊषोर्ध्यस्त्रीमधुयुक्तान्वितं घ्यालोविमासंतह्नक्रकेतकीमांयवव्रवेत ९६ आम्रपत्र
रसेनारमार्गङ्गलर्भालिपेत संशोधमानकैरापोर्भवंवंतो बुलमध्यागम ९७ प्रातःप्रति
दिनेयत्न

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

ज्यो॰
२१

थजामातृपि: ख्यातोगुणवान्सुंदर: सादार: स्वकुलोद्भवो मधुरवाग्दाता दयासागर:
भोगीभूमिजटंववानास्थिरमति: पापार्त्तिहीनो बली जामाता परिकीर्त्तित: कववैरि
वेविध: सप्तम: ७ अथजामातृरूषणानि बुद्धोऽर्थसुतो दयाविरहितोरोगीमहा
पापवान्संजेऽड्डस्वकुलोद्भवश्चापि भ्रमतोऽस्तुते विरुद्धस्पृह: दारिद्र: क्रूपणोऽतिचंचल
मतिर्नित्यप्रवासीऋणीभिन्न: स्नेहविवर्जित: दुर्मतिभि: कार्यो रतोनेदृश: ८
अथपरस्त्रीगमनानि सू: आयुत्ततिर्विकलताप्युपहास्यतोच निंदा च हामिल।
वृत्ताविगति: परत्रस्यादेवयद्यपितेवयंगमायाप्रोक्तस्तथाप्यनय।न्यपिकारयो २१

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

सज्जेमे मृषाविक्रीनाददातितस्मैस्वदर्शनंयाचितमप्यजस्रम २१ पुष्यादिनाम्नैतितथातितावैसंकाशयेन्मार्ष्टिभूजंकरेण याजेनवाक्रैत्सगनेकरांग्रिंवक्रोषुचमौवुधवैदिलोकं २२ इत्यादिविकैरत्वरागयुक्तांज्ञात्वाविदग्धांमृगशावकानी संप्रेष

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

ऋं.सं.
४५

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

अं. रं.
२६

नतंरंगकं ३७ परिवेष्टकरेणाऽतंतल्लानमदनार्त्तीयदियारियेत्थियांरतिकेलिकलापको
विदाः कथयंतीति भजेत वालिकं ३८ कर्णप्रदेशास्थकचान्विशृत्य परस्परं चुंवति यत्र ना
रीपतिश्च स गात्ररतावसाने कामावतंसः स्मकचग्रहस्यात ३९ अतिप्रसिद्धाः कतिवि
त्थदिष्टाः क्रमान्मया वाह्यरतप्रकाराः प्रसिद्धभावा वहुरूपतोपेत्र मदार्पिता विस्तरशंक
याच ४० इत्यनंगरंगेबाह्यसंभोगानिरूपणंनामनवमः स्थालः ४१ अथसुरतभेदानि

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

स्फुटाः स्निग्धतराः समाना उन्नताग्रवन्तस्तमाः ताम्राभासः दंताः प्रशस्ता अपि वर्ज्येक
ताः करालवाह्याममलिनाश्च निंद्याः ३२ अधरस्थितरागमात्रगं रदलेखं किल गूढकं
विदुः दशनकृतगंडपीडनादिदमुच्छूनकमुच्यते बुधैः ३३ दंतोष्ठयोर्यागविशे
षसाध्यः प्रवालमणिरेष रुक्कः अभ्यासयोगेन च दंतपंक्तिभ्यां संसाध्यते नान्यवि
नोदनस्य ३४ अधरे तिलकैव कामिना रदयुग्मेन विखंडले कृते इति बिंदुरुदाहृतैर्वि
विलिखेर्दशनैः स्यात्किल बिंदुमालकैः ३५ कपोलवक्षोगलभालदेशे कंठात्त्रिके
स्याद्दशनाग्रलेखा तन्मंडलाकारकमंगलानामंगेषु शोभां लभते नितांतम् ३६ अ
खंडसांद्रादनावली या कान्ताधरांते क्रियते स्वभर्त्रा प्रस्थानकाले स्मृतिहेतुभूता तत्को
लचर्वेवं प्रवदंति तज्ज्ञाः ३७ अथ केशग्रहणोद्देशाः स्निग्धाघनाः कुंचितनीलवर्णाः
केशाः प्रशस्ताः स्फुरणीजनानां रागाग्रहेतोर्विविधेन चैव मंदं ग्रहात्यानवेषणं वनदानकाले
३८ विकृष्य पश्चात्कृष्णु वं ते करयुग्मेन पतिः प्रियायाः यादि समहस्तकमित्यथैकतो यदि हस्ते

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

तमजेत्तमर्त्तेतिचित्तर्दिनंस्यात्तंमार्कंठेकेमन्मथुविसंगमेन २४ अथाप्युचितवेषाःसंवेश्यपित्वा
निजहस्तपीरणाजायंगनायाःपरिरभ्यकंठंरतिमुत्कंठयादतिलूपरात्क्लोवेषःप्रदिष्टःसुवजा।।
नुप्एवं २५ उक्तप्रकारेणयदेकपादेप्युद्धौभवेद्दृष्टीगत्नोगनायाः तदाप्रदिष्टोहरिविक्र
माख्योमयःप्रियोयंतरुणीजनानां २६ कंठंभुजाभ्यामवलंब्यभर्त्तुःश्रोणिंनितंबोरुयुग
लेनगाढंसंवेष्टकुर्याद्धतमंगनाचेदुक्तःकवींद्रैरितिकीर्त्तिवेषः २७ अथव्यानजवधः वि
न्यस्तयास्वयंचियुगायरिण्यामयोमन्मथोयेनवदत्यसंस्थाश्रीस्मादनास्याकदिदेशावर्त्ती
भर्त्ताभवेद्धेनकमेतदुक्तं २८ अयोमन्मथोमस्तकदोः कुचास्येर्भवंगतालाक्रामतियत्रनारी
मवभर्त्तारतिलोललचित्तस्तदेमंसंज्ञंकरणंप्रदिष्टं २९ यत्नाद्गाढमकंचैवश्रोणंयोरिभवं
तथा कामकेलिकलाभिज्ञःप्रायेणैवंप्रकल्पयेत् ३० सचेनयथोक्तेनतमिचेत्तेगत्वा
व्रजेत् कुर्य्याद्यदापुरुषवक्षेशंतत्पुरुषायितं ३१ अथमाश्रमवाक्यंतांहंतिहस्तंपुनोतिव
उक्तिभंनस्तात्स्वविचित्रवायातिक्रियां ३२ कल्पकांहरांगीष्मूलांनवपुष्पांमदुर्वलां।।

43

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

अं.रं.
२८

गुर्विणी नवसूता वा नसंस्पृश्या कृशा यदि ते ४३ बाल यौवनसंपन्ना तन्वी श्रमनवर्जिता जितश्री
जनसंभोगवशस्त्वा नारीनरायते ४४ विलोक्य श्रमयुक्तां तां पातयेत्क्रययेन सुधीः सेपुष्यंच्चटये
देवविपरीतसमये तन्नः ४५ सूक्ष्मस्वजंघनोल्लेपः सीत्कारो वीतलज्जता हिंकारः स्वसितेन
गैःस्नायवमातिथ्यमस्तवके ४६ मुकुनावीलनं वा लाग्रुतिकालस्पललनाम् सर्वमेतत्परिक्षया।
स्नायये स्वमवंततः ४७ अंके स्वेदःस्खलनं वके शाववसनादिसंहृतिः तोनेच्युतिमवेनार्या विर।
मेक्षा च जायते ४८ अन्यासक्तमना स्थिरं न रचयेत्तो यामान्ते स्वनरांताल्वातन्मनसांदर्यं तल्पामत
संदंसमादीलयं अंते जातस्तवाम वेन्याविमुहे जही जंतत्वंते [illegible]पारिरम्भ भावकपोलेनीटेति।
यावन्मदः ४९ इत्थं याच्युतिस्तो [illegible] कामिसिदं [illegible] गतकामि माया वन्मस्त्रांतिजैर्हिनज
नग्रायोर्वंते संचति यस्त्वेकं [illegible] नेकाणि [illegible] मायेद्भितेतो मंत्रेनव [illegible] सजेववक्र
तेनोभावेनोनायनं ५० कल्याणमल्लनृपतेर्मिनिवाक्यानुसारतः अनंगरंगमकरो
कृजनायांस्वराजया ५१ ।। इति श्रीकल्याणमल्लविरचिते अनंगरंगे कोकशास्त्रे [illegible]॥ २८

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्री.रं.
२५

स्वरनिरूपणो नाम षष्ठमः स्थलः ॥ ६ ॥ ॥

२५

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्रु.इं. २५ स्वस्तिश्रीपाणिनामसप्तमः स्थलः ॥ ९ ॥ ॥

46

२५

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA